

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820203295
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3820203295.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členiek senátu JUDr. Ivety Anderlovej a JUDr. Ivety Sopkovej vo veci starostlivosti o mal. deti O.: A., nar. XX.XX.XXXX a S., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov: matky D. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, zast. U.. Gabrielou Kľačanovou, advokátkou so sídlom Martin, Andreja Kmeťa 28 a otca, G.. P. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., F. XXXX/X, zast. JUDr. Vladimírom Štrbikom, advokátom so sídlom Prievidza, Námestie slobody 22, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č.k. 13P/28/2020- 78 zo dňa 28. augusta 2020, takto

rozhodol:

I. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že **n a r**
i a d' u j e neodkladné opatrenie v nasledujúcom znení:
„Súd namiesto otca maloletých detí udeľuje súhlas so zápisom maloletej A. O., nar. XX.XX.XXXX a maloletého S. O., nar. XX.XX.XXXX do Základnej školy v Nitrianskom Pravne.“

II. Otec mal. detí **j e o p r á v n e n ý** podať návrh začatie konania vo veci samej a žiadať prejednanie nezhody rodičov o otázke školskej dochádzky maloletých detí O. v konaní vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 11P/29/2019, nahradil súhlas otca G.. P. O., so zápisom maloletých detí A. O. a S. O. do Základnej školy v Nitrianskom Pravne pre školský rok 2020/2021. V odôvodnení uviedol, že matka detí podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že v poslednom školskom roku obe deti dochádzali na Základnú školu na ulici Mierovej v Handlovej (mal. A. do 5. ročníka, mal. S. do 2. ročníka), pričom obe deti majú trvalý pobyt v nájomnom obecnom byte v Tužine. Vzdialenosť medzi obcou Tužina a Handlovou je 33 km, pričom každodenné dochádzanie detí na takúto značnú vzdialenosť nie je súlade s najlepším záujmom maloletých. Deti cestovanie nadmerne zaťažuje. Doposiaľ ich do a zo školy vozila najmä ona, čo však ďalej nie je možné, keďže došlo k zmenám u jej zamestnávateľa Scheuch s.r.o., kde musia ako zamestnanci striktne dodržiavať začiatok a koniec určenej pracovnej doby a na akúkoľvek zmenu potrebujú výslovný súhlas nadriadeného. Obe deti si v poslednom školskom roku podstatným spôsobom pohoršili prospech a matka sa domnievala, že jedným z dôvodov je ich nadmerné zaťaženie presunmi a neustálym cestovaním v kombinácii s neskorými príchodmi domov, čo má za následok únavu a slabšiu prípravu na vyučovanie. Neustále premiestňovanie vylučuje deti aj z kolektívu ich spolužiakov, nakoľko nemôžu s nimi absolvovať všetky mimoškolské aktivity a vytvoriť si s nimi pevné osobné a citové väzby. Otca detí požiadala o súhlas na zápis detí do Základnej školy v Nitrianskom Pravne, avšak otec ho odmietol udeliť. Otec s návrhom nesúhlasil, pretože týmto spôsobom by mu bol obmedzený styk s deťmi a on sa chce podieľať na ich výchove a mať s nimi vytvorený vzťah. Ak by chodili do školy do Nitrianskeho Pravna, mal by obmedzené možnosti tráviť s nimi čas. Potvrdil, že vzťah s dcérou sa zhoršil a odmieta častejšie k nemu chodiť, čo akceptuje. V minulosti si brával deti v stredu a mal

ich do utorka. Následne sa po dohode s matkou s nimi stretal tak, že deti si vyzdvihol v piatok po škole a mal ich do štvrtka, kedy ich prevzala matka zo školy. Takto sa to realizovalo viac ako 2 roky. Navrhol, aby deti navštevovali základnú školu v Prievidzi, kde sú aj plavecké triedy a dcéra by tak mohla pokračovať v plávaní. S ohľadom na pracovnú dobu si vie zariadiť, aby mohol deti vozíť do Nitrianskeho Pravna. Kolízny opatrovník v správe uviedol, že spisovú dokumentáciu detí evidujú od novembra 2016, kedy matka podala návrh na zverenie detí do jej starostlivosti. podľa neho by bolo vhodnejšie, aby deti navštevovali školu v Nitrianskom Pravne. V prípade striedavej starostlivosti považuje na najvhodnejšiu školu v Prievidzi, ale ak sa má starostlivosť o deti realizovať rôzne, resp. striedavá starostlivosť bude iba k jednému dieťaťu, vhodnejšia je škola v Nitrianskom Pravne. Mal. A. počas pohovoru na orgáne oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uviedla, že chce chodiť do školy do Nitrianskeho Pravna, do školy v Prievidza chodiť nechce. Maloletý S. počas pohovoru uviedol, že by chcel nastúpiť do školy v Handlovej, lebo tam má veľa kamarátov a je tam lepšie. Má veľa kamarátov aj v Nitrianskom Pravne, ale oni chodia na nemčinu a on na angličtinu, takže by sa spolu ani nevideli. Nechce chodiť do školy ani do Prievidze, ani do Nitrianskeho Pravna. V škole v Handlovej je už zvyknutý. Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 30. januára 2017 sp. zn. 5P 64/2016 zveril maloletú A. nar. XX.X.XXXX a maloletého S. nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude zastupovať maloleté deti v bežných veciach a spravovať ich majetok a otcovi určil výživné na maloletú A. mesačne sumou 90 eur a maloletého S. mesačne sumou 70 eur, vždy do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca vopred do rúk matky s účinnosťou od 11.11.2016. Styk otca s maloletými deťmi súd upravil tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v mesiaci od stredy, kedy si otec vyzdvihne zo školského a predškolského zariadenia, ktoré maloleté deti navštevujú, najneskôr do 16.30 hod. až do utorka nasledujúceho párneho týždňa, kedy otec zavedie do 8.00 hod. do školského alebo predškolského zariadenia, ktoré maloleté deti navštevujú. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom pripraviť a otcovi styk s deťmi v uvedenom rozsahu umožniť. Otec je v určený deň a hodinu maloleté deti zo školského a predškolského zariadenia, ktoré maloleté deti navštevujú, prevziať a v určený deň a hodinu ich do uvedených zariadení odovzdať. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.02.2017. Rodičia detí postupovali pri tzv. striedavej starostlivosti, ako ju oni nazvali z mediačnej dohody uzavretej dňa 4. októbra 2017. V tejto dohode sa okrem iného uvádza, že rodičia sa dohodli, že maloleté deti si budú preberať nasledovne: Matka si prevezme veci maloletých detí v domácnosti otca v čase, ktorý otec v pondelok určí na základe jeho pracovných povinností a to v čase utorok - štvrtok po 16.00 hod. Otec dá k dispozícii matke kľúč od svojho bytu a ak bude vycestovaný, matka si bude môcť po vzájomnej telefonicknej dohode sama v prítomnosti detí v určený čas veci vyzdvihnúť z jeho bytu. Rodičia maloletých detí sa dohodli, že otec si bude veci maloletých preberať v domácnosti matky maloletých detí vždy v stredu v čase o 19.00 hod. Zo spisu vedeného súdom pod spisovou značkou 11P/29/2019 bolo zistené, že rozsudkom zo dňa 23.06.2020 č. k. 11P/29/2019-298 súd manželstvo matky a otca detí rozviedol. Deti zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že deti budú týždeň s otcom a týždeň s matkou. Rodičom uložil, aby sa podrobili odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, referáte poradensko-psychologických služieb v Prievidzi po dobu 6 mesiacov. Matka podala proti rozsudku voči niektorým výrokom týkajúcim sa úpravy rodičovských práv a povinností odvolanie, a preto konanie nie je právoplatne skončené. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1 CSP, § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a konštatoval, že z obsahu návrhu, výpovedí matky, otca, detí a kolízneho opatrovníka, správy kolízneho opatrovníka a ostatného spisového materiálu mal za osvedčenú potrebu dočasne nahradiť súhlas otca so zápisom detí do Základnej školy v Nitrianskom Pravne pre školský rok 2020/2021. Mal za to, že takéto rozhodnutie je za daného stavu naliehavé (vzhľadom na blížiaci sa začiatok školského roka) a je v záujme maloletých detí. Matka (ktorej boli deti naposledy zverené právoplatným rozhodnutím súdu) má spolu s deťmi trvalé bydlisko v Tužine. Dochádzka detí do školy v Handlovej (ako tomu bolo v predchádzajúcom školskom roku) bola časovo náročná a pre deti vyčerpávajúca. Súd pri rozhodovaní zohľadnil predovšetkým záujem detí a prihliadol na ich názor. Za súčasného stavu, do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 11P/29/2019, je pre deti najvhodnejšie navštevovať školu v blízkosti ich bydliska, a teda navštevovať Základnú školu v Nitrianskom Pravne. Maloletá A., ktorá chce zostať v osobnej starostlivosti matky, si praje navštevovať školu v Nitrianskom Pravne. Maloletý S. z dôvodov zodpovedajúcich jeho veku chce navštevovať školu v Handlovej (ako doteraz). Dochádzku do školy v Handlovej možno na základe zistených skutočností (pomerné veľká vzdialenosť, zhoršený prospech, poznámky učiteľky o vyčerpanosti dieťaťa) považovať za náročnú a deti zaťažujúcu. Cestovanie do a z školy v Handlovej deti oberá o čas na prípravu na vyučovanie, aj o mimoškolské voľnočasové aktivity zodpovedajúce ich veku. Ani dochádzku do školy do Prievidze (ako navrhuje otec) nepovažuje súd za zohľadňujúcu

najlepší záujem detí. Navyiac žiadne z detí školu v Prievidzi navštevovať nechce. Otec má k dispozícii motorové vozidlo a možnosť úpravy pracovného času tak, aby nebol ohrozený jeho styk s deťmi napriek tomu, že deti budú navštevovať Základnú školu v Nitrianskom Pravne. Súd zdôrazňuje, že pre vydanie tohto uznesenia je rozhodujúci stav v čase jeho vydania a ide o dočasnú úpravu - do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 11P/29/2019.

2. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie otec detí, v ktorom žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil, pretože neboli splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 CSP a súd mal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Taktiež podľa jeho názoru súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, ktoré sa nachádzajú v spise o rozvoze manželstva. Súd v rámci výsluchu, ktorý vykonal, nezapísal presne vyjadrenia otca a jeho právneho zástupcu. Konkrétne až na pripomienku právneho zástupcu otca bolo zaprotokolované, že matka teraz cez prázdniny svojvoľne odmietla pustiť dcéru k otcovi napriek tomu, že si to dcéra sa želala. Taktiež v zápisnici nie je uvedený presne prednes zástupcu otca zo znaleckého posudku str. 32, posledný odsek, podľa ktorého u matky je možné konštatovať subjektívne prejavované tendencie s negatívnym vplyvom na duševný, fyzický, psychický vývoj maloletých detí. Takéto konštatovanie znalkyne vykresľuje charakter matky, ktorá koná vo svojom záujme, nie v záujme detí. Postavila proti sebe deti, mal. S. chce chodiť do školy v M., dcéra do A. F.. Styk s deťmi prebieha už niekoľko rokov tak, že deti sú týždeň u matky a týždeň u otca. Matka sa odsťahovala zámerne z Handlovej pred vyše rokom, deti mala zverené do výchovy, napriek tomu neriešila školu v Nitrianskom Pravne a rok jej nevadilo dochádzanie detí do Handlovej. Školu v Nitrianskom Pravne začala spomínať až v rozvodovom konaní, začalo jej prekážať dochádzanie do Handlovej. Poukázal na to, že keďže deti sú týždeň u neho a týždeň u matky, teraz pre zmenu bude musieť absolvovať tú istú trasu on s deťmi. Matka účelovo produkovala dôkazy smerom k mal. A., ohľadne postojov k styku s otcom, účelová bola návšteva psychológa deň pred výsluchom rodičov, kde v podstate maloletá sama neuviedla žiadne skutočnosti, tieto uviedla len matka. V rozpore so Zákonníkom práce predložila dôkaz, že nemá možnosť v zamestnaní na úpravu pracovného času, hoci v rámci rozvodového konania zamestnávateľ presne špecifikoval možnosti úpravy pracovného času v prospech matiek s maloletými deťmi. Matka poukazuje na to, že nadmerné zaťaženie detí neustálym cestovaním má za následok únavu a slabšiu prípravu na vyučovanie, ale rok po odsťahovaní detí z Handlovej jej to nevadilo a všetko bolo v poriadku. Otca požiadala o udelenie súhlasu na zápis detí do školy v Nitrianskom Pravne, on sa snažil matke vysvetliť, že by bolo najlepšie, aby si upravila pracovný čas v zamestnaní a vozila deti do školy ráno do Prievidze. Takýmto spôsobom by deti nestrávilí veľa času presunmi. V prípade potvrdenia rozsudku o rozvoze manželstva odvolacím súdom aj kolízny opatrovník doporučuje školu v Prievidzi. Ak dôjde k takejto situácii, je reálny predpoklad, že deti budú v priebehu školského roka 2020 / 2021 navštevovať 3 školské zariadenia. Matka nemá záujem riešiť vzťahy medzi rodičmi a deťmi, pretože napriek doplňujúcemu výroku súdu, ktorým v konaní sp.zn. 11P/29/2019 bola rodičom uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, tomto sa nezúčastnila, dvakrát tam bol sám. V konaní nebolo preukázané, že nariadenie neodkladného opatrenia by bolo v záujme maloletých detí.

3. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu sa písomne vyjadril tak, že zotrval na svojom vyjadrení zo dňa 26.08.2020. Zastával názor, že je na rodičoch, aby pochopili, že korektné vzťahy medzi nimi budú v najlepšom záujme maloletých detí. Doposiaľ boli zrealizované dve individuálne intervencie s otcom detí, s matkou sa nepodarilo zrealizovať ani jedna intervencia, i keď avizovala, že od 02.09.2020 sa intervencie zúčastní.

4. Matka sa k odvolaniu otca písomne vyjadrila tak, že mal. A. jednoznačne vyjadrila svoj názor a svoju vôľu v tom smere, že chce tráviť u otca každý druhý víkend od piatka do nedele. Matka nikdy dcére nezakazovala ísť k otcovi, otec však na ňu neprímerane nalieha a maloletú prehovára, aby sa podvolila jeho želaniam. Otec vo vzťahu k obom deťom vystupuje autoritatívne, svojsky interpretuje rozličné situácie, celostné vnímanie má potlačené. V súčasnej dobe deti už celý kalendárny mesiac plnia povinnú školskú dochádzku v základnej škole v Nitrianskom Pravne, obaja dobre zapadli v novom školskom kolektíve. S. sa zlepšil prospech, do školy chodí oddychnutý, pracuje sústredene, výsledkom čoho sú dobré známky. K otcovi chodí v čase určenom právoplatným súdnym rozhodnutím. Dochádzka do školy v Nitrianskom Pravne je bezproblémová, keď deti trávia čas u otca, odchádzajú z Handlovej o 06,50 hod. Rovnako aj mal. A. je spokojná, má dobrý prospech, našla si nové kamarátky, navštevuje záujmové krúžky - klavír a výtvarný krúžok. Obe deti majú dostatok času na prípravu na ďalší školský

deň a môžu sa venovať aj voľnočasovým aktivitám. Matka dochádza do práce v Prievidzi na 06,00 hod, vystrojenie detí do školy kontrolujú jej rodičia, ktorí sú dôchodcovia a bývajú v rodinnom dome blízko jej obecného nájomného bytu. Na odsťahovanie sa z Handlovej mala objektívny dôvod, keď otec detí jej znenazdajky oznámil, že sa vráti späť do ich spoločného bytu, ktorí majú v podielovom spoluvlastníctve. Matka detí si nevedela predstaviť, že by napriek vzájomným nezhodám bývali spoločne v jednom byte. Jej finančná situácia jej nedovoľuje prenajať si súkromný byt, bývanie v obecnom nájomnom trojizbovom byte v Tužine ju stojí 250,- eur mesačne vrátane energií. Poukázala na to, že podľa právoplatného výroku rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 11 P/29/2019-298 zo dňa 23.06.2020 budú mať maloleté deti trvalé bydlisko na adrese Tužina 540/9. Návrh na rozvod podal otec 10.07.2019, matka nepredpokladala, že rozhodovanie potrvá až do súčasnosti. Pôvodne mala v práci udelenú výnimku a mohla do práce nastupovať neskôr, za predpokladu, že dodržala dojednaný týždenný pracovný čas. V januári 2020 zamestnávateľ matky rozhodol, že zamestnanci musia striktno dodržiavať príchody odchody z práce, každé jednotlivé oneskorenie musí mať zamestnanec vopred písomne schválené priamym nadriadeným vedúcim pracovníkom. Nie je pravdivé tvrdenie o účelovej návšteve psychológa, mal. A. je v starostlivosti psychológa už dlhšie, termíny návštev určuje vždy psychológ. Mal. A. si kópiu zápisnice zo svojho výsluchu vypýtala sama z vlastného rozhodnutia. Nie je pravdou, že by nemala záujem riešiť vzťahy medzi rodičmi a deťmi, počas letných prázdnin sa odborného poradenstva nezúčastňovala, pretože musela zastúpiť v práci zamestnancov, ktorí čerpali letnú dovolenku. V mesiaci september už poradenstvo absolvovala. Poukázala na závery znaleckého posudku č.15/2020 zo dňa 31.03.2020, že matku detí možno považovať za rodiča s lepšími predpokladmi na zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti o maloleté deti. Žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne.

5. Kolízny opatrovník sa ďalej písomne vyjadril tak, že zotrváva na svojich písomných stanoviskách. Doposiaľ boli realizované tri individuálne intervencie s otcom, jedna s matkou, spoločné intervencie boli realizované dvakrát. Spoločné stretnutia rodičov sú toho času na prospech ich komunikácie.

6. Otec sa ďalej písomne vyjadril tak, že matka sa odsťahovala do Tužiny cez prázdniny v roku 2019, ale vtedy školu detí v Nitrianskom Pravne neriešila, až neskôr jej začala prekážať dochádzka detí do školy v Handlovej. Na pojednávaní bolo zaprotokolované, že matka cez prázdniny odmietla pustiť dcéru k otcovi napriek tomu, že si to dcéra želala, čo je dôležitý fakt. Matka zneužíva voči otcovi každú situáciu, keď si dcéra zabudla kľúčik, musel kúpiť nové. Skutočnosť, že deti sú zapísané na trvalý pobyt v Tužine, nie je rozhodujúca. Opakovane poukázal na závery znalkyne PhDr. Marty Halašovej, PhD. na str. 32. a zotrval na svojich tvrdeniach uvádzaných v odvolaní.

7. Ďalšie písomné vyjadrenia podané neboli.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 2 ods. 1,2, § 65 a 66 CMP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP z nasledovných dôvodov.

9. Podľa § 324 ods.1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods.1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 360 ods.1, 2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

12. V danej veci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku, za rešpektovania zásady všeobecnej subsidiarity Civilného sporového poriadku.

13. Neodkladné opatrenie vo veciach maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy rodinnoprávnych vzťahov. Obsah tohto predbežného opatrenia súvisí

s otázkou výchovy maloletého dieťaťa. Výchova maloletého dieťaťa je inštitútom rodinného práva, ktorý má normatívne vyjadrenie v zákone o rodine. Na druhej strane, starostlivosť, ktorá môže byť obsahom neodkladného opatrenia, je inštitútom procesného práva. Jeho úprava obsahuje provizórnosť ako pojmový znak neodkladných opatrení. Preto neodkladné opatrenie vo veciach maloletých je v skutočnosti faktické opatrenie, ktoré zásadne neovplyvňuje otázku budúcej výchovy. Dočasnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariadovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho, sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, súd vykonával dokazovanie (§ 322 CSP). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené.

14. Zákon o rodine vychádza z Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“), ktorého čl. 3 reflektuje na skutočnosť, že dieťa samé je bytosťou jedinečnou obdarenou neodňateľnými, nescudziteľnými, nepremičateľnými a nezrušiteľnými základnými právami a slobodami, teda bytosťou, ktorej by sa malo dostať pri jej vývine to najlepšie, aby uvedené atribúty nezostali len prázdnyimi slovami. Určujúcim hľadiskom pri rozhodovaní, vo veciach, ktoré sa ho bezprostredne týkajú, je teda jednoznačne záujem maloletého dieťaťa. Napriek tomu, že čl. 5 zákona o rodine príkladmo uvádza kritéria, ktoré sa zohľadňujú pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa a že na záujem dieťaťa odkazuje niekoľko ustanovení zákona o rodine <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1022114&f=2>> (napr. § 23 <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=3164275-3164278&f=2>>, § 44 <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=3164409-3164416&f=2>>, § 54 <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=3164479-3164485&f=2>>) ako i ustanovenia osobitných predpisov (napr. zákon č. 305/2005 Z.z. <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1022393&f=2>> o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a pod.), tento pojem nemá doposiaľ komplexnú legálnu definíciu. Pri jednotlivých rozhodnutiach je potrebné posúdiť najlepší záujem dieťaťa a určiť ho vo svetle špecifických okolností situácie konkrétneho dieťaťa. V súlade s čl. 5 zákona o rodine možno prijať záver, že záujem dieťaťa sa vymedzuje ako záujem na usporiadaní takých rodinných vzťahov, ktoré by boli prospešné pre telesný, citový, rozumový, ale aj mravný vývoj dieťaťa. Záujmy rodičov nesmú byť zohľadňované na úkor záujmov dieťaťa.

15. Odvolací súd starostlivo vyhodnotil všetky okolnosti prípadu a dospel k záveru, že je tu osvedčená existencia zákonných predpokladov, opodstatňujúcich využitie inštitútu neodkladného opatrenia, ktorého prvoradým účelom je zabezpečenie priaznivého vývoja detí.

16. V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu vyplynulo, rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti, matka detí žije v obci Tužina, otec detí v Handlovej. Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 30. januára 2017 sp. zn. 5P 64/2016 zveril maloletú A. a maloletého S. do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude zastupovať maloleté deti v bežných veciach a spravovať ich majetok, otcovi určil výživné a upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v mesiaci od stredy, kedy si otec vyzdvihne zo školského a predškolského zariadenia, ktoré maloleté deti navštevujú, najneskôr do 16.30 hod. až do utorka nasledujúceho párneho týždňa, kedy otec zavedie do 8.00 hod. do školského alebo predškolského zariadenia, ktoré maloleté deti navštevujú. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.02.2017. Rozsudkom zo dňa 23.06.2020 č. k. 11P/29/2019-298 v spojení s doplňujúcim rozsudkom zo dňa 23.06.2020 súd manželstvo matky a otca detí rozviedol, deti zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že deti budú týždeň s otcom a týždeň s matkou a rodičom uložil, aby sa podrobili odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, referáte poradensko-psychologických služieb v Prievidzi po dobu 6 mesiacov. Proti výrokom súdu o úprave práv a povinností rodičov k deťom podala matka odvolanie, v tejto časti nie je rozsudok doposiaľ právoplatný. Rodičia už niekoľko rokov fakticky realizujú styk s deťmi takým spôsobom, že deti sú týždeň u matky a týždeň u otca. Do nariadenia neodkladného opatrenia navštevovali školu v Handlovej, od septembra 2020 navštevujú (na základe neodkladného opatrenia) školu v Nitrianskom Pravne.

17. Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že tak, ako uviedol súd prvej inštancie, nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom znení je v záujme maloletých detí. Matka (ktorej boli deti naposledy zverené právoplatným rozhodnutím súdu) má bydlisko v Tužine, pričom nie je sporné, že v

minulosti jej zamestnávateľ umožnil úpravu pracovnej doby, nevyhnutnú na zabezpečenie dochádzky detí do školy v Handlovej. Ako však bolo v konaní osvedčené, dochádzka detí do školy v Handlovej bola časovo náročná a pre deti vyčerpávajúca, čo možno vyvodíť z pomerne veľkej vzdialenosti, preukázateľne zhoršeného prospechu a poznámok učiteľky o vyčerpanosti dieťaťa. Od januára 2020 došlo na strane matky k zmene, keď zamestnávateľ začal trvať na striktnom dodržiavaní pracovnej doby, ktorá u matky začína o 06,00 hod. Na druhej strane otec sám potvrdil, že vzhľadom na svoju pracovnú dobu si vie zariadiť, aby mohol deti voziť do Nitrianskeho Pravna. Pracovné zaťaženie rodičov detí, možnosti organizácie a zabezpečenia dochádzky detí do školy u toho- ktorého rodiča, sú objektívne skutočnosti, ktoré je potrebné zvažovať pri rozhodovaní o vhodnejšom školskom zariadení pre maloleté deti rovnako, ako by takúto okolnosť zvažovali rodičia žijúci spoločne v harmonickom vzťahu.

18. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní tiež správne prihliadol i na názor detí. V zmysle čl.12 ods. 1 Dohovoru zmluvné štáty zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka (čl 12, ods. 2 Dohovoru). U starších detí, ktoré sú schopné samostatne formulovať svoje prania a predstavy o ďalšom súžití s rodičmi, je pritom treba prihliadnuť predovšetkým k jeho praniam, zvlášť pokiaľ korešponujú záverom zisteným dokazovaním a predloženým stanoviskom opatrovníka (viď napr. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci IV. ÚS 106/15). I podľa § 38 ods. 1,2 CMP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. I v preskúmvanej veci podľa názoru odvolacieho súdu rozhodujúcu úlohu zohráva názor detí, ktorý vzhľadom k ich veku (11 a 8 rokov) opomenúť nemožno. Mal. A. si výslovne priala navštevovať školu v A. Pravne, mal. S. chcel navštevovať školu v Handlovej avšak z dôvodov zodpovedajúcich jeho veku. Žiadne z detí nechcelo navštevovať školu v Prievidzi, ktorú navrhoval otec.

19. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že toho času už mal. deti viac ako tri mesiace navštevujú školu v Nitrianskom Pravne a podľa tvrdení matky, ktoré otec nerozporoval, sa zlepšil ich prospech a majú viac voľného času.

20. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zhodne so súdom prvoinštančným považoval za vhodnejšie školské zariadenie pre maloleté deti Základnú školu v Nitrianskom Pravne. Keďže ale súd prvej inštancie súhlas so zápisom detí do tejto základnej školy viazal na právoplatnosť rozhodnutia Okresného súdu Prievidza v sp.zn. 11P/29/2019, v ktorom sa ale nerieši výslovne otázka nezhody rodičov o výkone rodičovských práv a povinností k mal. deťom, týkajúca sa ich školskej dochádzky, bolo potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť podľa § 388 CSP a popísanú previazanosť výroku vypustiť.

21. Pretože odvolací súd nariadil neodkladné opatrenie bez toho, aby o rovnakej otázke bolo vedené súdne konanie vo veci samej (teda konanie, ktoré je na rozdiel od neodkladného opatrenia vedené s plnohodnotným dokazovaním a nariadením pojednávania), avšak takéto konanie za aktuálneho procesného stavu nie je nevyhnutné, neuložil matke povinnosť takéto konanie iniciovať ani takéto konanie nezačal bez návrhu (§ 337 ods. 1 CSP), ale poučil otca, že môže takéto konanie iniciovať on sám (§ 337 ods. 1 a 2 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).